



ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เรื่อง แก้ไขชื่อมาตรฐานสินค้าเกษตร ที่เป็นมาตรฐานทั่วไป
ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑

โดยที่มาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้บัญญัติให้มาตรฐานสินค้าเกษตรที่คณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นมาตรฐานทั่วไปตามพระราชบัญญัตินี้

คณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ได้มีมติเห็นชอบให้แก้ไขชื่อมาตรฐานสินค้าเกษตรดังกล่าว ดังนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ ประกอบมาตรา ๗ (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงให้แก้ไขชื่อมาตรฐานสินค้าเกษตร ที่เป็นมาตรฐานทั่วไป รวม ๑๒๔ รายการ โดยมีรายละเอียดตามบัญชีแนบท้ายประกาศนี้ ดังต่อไปนี้

๑. แก้ไขชื่อจาก “มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ” เป็น “มาตรฐานสินค้าเกษตร”
๒. แก้ไขชื่อย่อจาก “มกอช.” เป็น “มกช.”

ประกาศ ณ วันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำเนาถูกต้อง

ศิริฉวี ๒.๑๕๗๖

(นางจิระพันธ์ ช.เจริญยิ่ง)

นักจัดการงานทั่วไป ระดับชำนาญการ

ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ :

การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มแกะเนื้อ

พ.ศ. ๒๕๕๕

ด้วย คณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ มีมติเห็นชอบให้กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มแกะเนื้อ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงคุณภาพ การอำนวยความสะดวกทางการค้า และการคุ้มครองผู้บริโภค

ดังนั้น อาศัยอำนาจของคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติซึ่งแต่งตั้งโดยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จึงออกประกาศกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มแกะเนื้อ ไว้เป็นมาตรฐาน สมัครงี้ ดังมีรายละเอียดแนบท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕

สุชาติพันธุ์ เกตุราพันธ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประธานคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มแกะเนื้อ

1. ขอบข่าย

มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาตินี้ กำหนดสภาพทั่วไปของฟาร์ม การจัดการฟาร์ม การจัดการบุคลากร การดูแลสุขภาพและสุขอนามัยสัตว์ การจัดการสวัสดิภาพสัตว์ การจัดการระบบน้ำ และการจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ได้แกะเนื้อที่มีคุณภาพดี

2. นิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มแกะเนื้อ มีดังต่อไปนี้

2.1 แกะเนื้อ (meat sheep) หมายถึง สัตว์ที่จัดอยู่ในตระกูลโอวิส (*Ovis spp.*) เลี้ยงไว้เพื่อใช้เนื้อสำหรับบริโภคเป็นอาหาร

2.2 ฟาร์มแกะเนื้อ (meat sheep farm) หมายถึง สถานที่ที่มีโรงเรือนและอุปกรณ์เหมาะสมสำหรับการผลิตแกะเนื้อที่มีคุณภาพดี

2.3 บุคลากรฟาร์ม (farm personnel) หมายถึง เจ้าของฟาร์ม ผู้เลี้ยง ผู้ดูแลด้านการผลิต และผู้ดูแลสุขภาพแกะเนื้อในฟาร์ม

2.4 แหล่งน้ำ (reservoir) หมายถึง แหล่งน้ำสาธารณะ หรือบ่อน้ำบาดาล หรือแหล่งน้ำอื่นที่สะอาดนำมาใช้ประโยชน์ภายในฟาร์มได้

2.5 การตรวจพินิจ (visual inspection) หมายถึง การตรวจสอบลักษณะปรากฏภายนอกของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น เนื้อ ผลิตผล สภาพแวดล้อมที่ปรากฏ โดยการตรวจด้วยตาเป็นหลัก แต่อาจใช้ประสาทสัมผัสอื่นประกอบ เช่น การสัมผัส การดมกลิ่น หรืออาจใช้เครื่องมือประกอบ เช่น แวนขยายช่วยในการตรวจสอบ ขึ้นกับลักษณะคุณภาพที่ต้องการตรวจสอบ และประเมินว่าลักษณะปรากฏหรือสภาพแวดล้อมที่ตรวจสอบสอดคล้องกับเกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจ ทั้งนี้รวมถึงการสังเกตหรือการสัมภาษณ์การปฏิบัติงานหรือกระบวนการทำงานด้วย

3. เกณฑ์กำหนด และวิธีตรวจประเมิน

เกณฑ์กำหนด และวิธีตรวจประเมิน สำหรับฟาร์มแกะเนื้อ ให้เป็นไปตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เกณฑ์กำหนด และวิธีตรวจประเมิน

รายการ	เกณฑ์กำหนด	วิธีตรวจประเมิน
1. สภาพทั่วไปของฟาร์ม 1.1 ที่ตั้งฟาร์ม	1.1.1 ตั้งอยู่ห่างจากชุมชนเมือง น้ำไม่ท่วม และมีการคมนาคมสะดวก 1.1.2 อยู่ห่างจากแหล่งปนเปื้อนของสิ่ง อันตรายทางกายภาพ เคมี และชีวภาพ 1.1.3 อยู่ห่างจากโรงฆ่าสัตว์ และตลาดนัดค้า สัตว์	ตรวจสอบสภาพแวดล้อม ของที่ตั้งฟาร์ม
1.2 ลักษณะฟาร์ม	1.2.1 มีการวางผังฟาร์มที่ดี 1.2.2 มีรั้วรอบฟาร์ม ทางเข้าและออกทางเดียว มีที่ทำลายเชื้อโรคยานพาหนะและบุคคลก่อนเข้า และออกจากฟาร์ม 1.2.3 มีโรงเรือน และพืชอาหารสัตว์เพียงพอ กับจำนวนแกะเนื้อที่เลี้ยง 1.2.4 มีแหล่งน้ำสะอาดเพียงพอ และนำมาใช้ ประโยชน์ภายในฟาร์มได้ตลอดเวลา	ตรวจสอบพินิจ
1.3 ลักษณะโรงเรือน	1.3.1 ต้องมีโครงสร้างแข็งแรง มีหลังคา กัน แดด กันฝน และกันลมแรงได้ อากาศถ่ายเทได้ สะดวก ภายในโรงเรือนควรกั้นแบ่งเป็นคอก 1.3.2 พื้นโรงเรือน และพื้นคอกต้องแห้ง และ สะอาด 1.3.3 มีอ่างน้ำยาฆ่าเชื้อบริเวณทางเข้าและ ออกโรงเรือน 1.3.4 อุปกรณ์ที่ใช้ภายในโรงเรือนต้อง ปลอดภัยไม่เป็นอันตรายต่อตัวแกะ และผู้เลี้ยง	ตรวจสอบพินิจ

รายการ	เกณฑ์กำหนด	วิธีตรวจประเมิน
<p>2. การจัดการฟาร์ม</p> <p>2.1 การจัดการโรงเรือนและอุปกรณ์</p>	<p>2.1.1 โรงเรือนต้องสะอาด มีการจัดการแบ่งพื้นที่ตามลักษณะการใช้งาน เช่น คอกเลี้ยง คอกคัต สถานที่เก็บอาหาร หรือเก็บอุปกรณ์ต่างๆ เป็นสัดส่วนชัดเจน เพื่อสะดวกในการปฏิบัติงาน</p> <p>2.1.2 อุปกรณ์ที่ให้น้ำต้องสะอาด ที่ให้อาหารต้องแห้งและสะอาด และมีจำนวนเพียงพอ</p> <p>2.1.3 โรงเรือนและบริเวณโดยรอบต้องสะอาด ไม่เป็นแหล่งสะสมเชื้อโรค แมลง และสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค</p>	<p>ตรวจพินิจและตรวจสอบการปฏิบัติงาน</p>
<p>2.2 การจัดการฝูงแกะ</p>	<p>2.2.1 คัดเลือกและจัดฝูงแกะตามขนาด อายุ และเพศ</p> <p>2.2.2 มีการคัดเลือกหรือจัดหาพ่อพันธุ์ และแม่พันธุ์แกะ</p> <p>2.2.3 แกะที่มีลักษณะไม่ดี พิการ หรือไม่สมบูรณ์ ต้องคัดแยกออกจากฝูง</p> <p>2.2.4 มีระบบจัดการป้องกันสัตว์อื่น เช่น สุนัขไม่ให้เข้าไปทำร้ายแกะ</p>	<p>ตรวจพินิจ และ ตรวจบันทึกประจำฟาร์ม (ตามภาคผนวก)</p>
<p>2.3 การจัดการอาหาร</p>	<p>2.3.1 อาหารหยาบ เช่น หญ้า และพืชอาหารสัตว์ ต้องมีคุณภาพดี</p> <p>2.3.2 อาหารชั้น (concentrated feed) เช่นอาหารสำเร็จรูป อาหารผสมเอง วัตถุดิบ สิ่งเติมในอาหารต้องมีคุณภาพตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>2.3.3 ตรวจสอบคุณภาพอาหารที่ใช้เลี้ยงแกะอย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>ตรวจพินิจ และตรวจบันทึกประจำฟาร์ม</p>
<p>2.4 การบันทึกข้อมูล</p>	<p>2.4.1 บันทึกข้อมูลทะเบียนประวัติแกะทุกตัว</p> <p>2.4.2 ให้ทำบันทึกข้อมูลการเจริญเติบโต และ</p>	<p>ตรวจบันทึกประจำฟาร์ม</p>

รายการ	เกณฑ์กำหนด	วิธีตรวจประเมิน
	<p>การสืบพันธุ์ในกรณีเป็นฟาร์มพ่อแม่พันธุ์</p> <p>2.4.3 บันทึกข้อมูลการใช้อาหารเลี้ยงแกะ</p> <p>2.4.4 บันทึกข้อมูลการใช้ยา การรักษาโรคและการดูแลสุขภาพ</p> <p>2.4.5 บันทึกข้อมูลบัญชีฟาร์ม</p>	
<p>2.5 คู่มือการจัดการฟาร์มแกะเนื้อ</p>	<p>2.5.1 ผู้เลี้ยงต้องมีคู่มือการจัดการฟาร์มแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับ การจัดการอาหาร การดูแลสุขภาพและสุขอนามัย การป้องกันและรักษาโรค เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติที่ดีและถูกต้อง</p>	<p>ตรวจสอบเอกสาร</p>
<p>3. การจัดการบุคลากร</p>	<p>3.1 ต้องมีบุคลากรผู้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประกอบการฟาร์มแกะเนื้อของหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ ทำหน้าที่ควบคุมการจัดการฟาร์ม</p> <p>3.2 มีสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มที่มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่ง และมีใบอนุญาตผู้ควบคุมฟาร์มแกะเนื้อ ทำหน้าที่ดูแลด้านการป้องกันโรค รักษาโรค และดูแลการใช้ยา</p> <p>3.3 มีจำนวนแรงงานเหมาะสมกับจำนวนแกะที่เลี้ยง</p> <p>3.4 บุคลากรควรได้รับการตรวจสอบสุขภาพเป็นประจำทุกปี อย่างน้อยปีละครั้ง</p>	<p>ตรวจพินิจ ตรวจบันทึกประจำฟาร์ม และตรวจเอกสาร</p>
<p>4. การดูแลสุขภาพและสุขอนามัยสัตว์</p> <p>4.1 การป้องกันและควบคุมโรค</p>	<p>4.1.1 จัดการทางสุขลักษณะที่ดีภายในฟาร์มเพื่อไม่ให้เป็นแหล่งสะสมเชื้อโรค</p> <p>4.1.2 สร้างภูมิคุ้มกันโรค การใช้วัคซีน การกำจัดพยาธิภายในและภายนอกให้แกะเนื้อตาม</p>	<p>ตรวจพินิจ และตรวจบันทึกประจำฟาร์ม</p>

รายการ	เกณฑ์กำหนด	วิธีตรวจประเมิน
	โปรแกรม	
	4.1.3 ตรวจโรคแกะเป็นประจำอย่างน้อยปีละครั้ง โดยเฉพาะโรคแท้งติดต่อ และโรคมงคล้อพิษเทียม	
4.2 การรักษาโรค	4.2.1 ต้องอยู่ในความดูแลของสัตวแพทย์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากสัตวแพทย์	ตรวจบันทึกประจำฟาร์ม บันทึกการป่วยและประวัติการรักษา
4.3 การใช้ยา	4.3.1 ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดการใช้ยาสำหรับสัตว์ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก. 7001) และระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ตรวจบันทึกประจำฟาร์ม บันทึกการป่วยและประวัติการรักษา
5. การจัดการสวัสดิภาพสัตว์	5.1 ผู้เลี้ยงต้องมีการจัดการด้านสวัสดิภาพแกะเนื้อ ณ สถานที่เลี้ยง	ตรวจพินิจ
6. การจัดการระบบน้ำ	6.1 มีวิธีการจัดการระบบน้ำที่ดีในการนำน้ำจากแหล่งน้ำมาใช้ เพื่อให้ได้น้ำที่สะอาดปลอดภัย และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในฟาร์มได้ตลอดเวลา 6.2 น้ำที่ใช้ภายในฟาร์มต้อง สะอาด ปลอดภัย ไม่เป็นอันตรายต่อแกะ และผู้เลี้ยง สำหรับน้ำดื่มต้องมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานน้ำที่ใช้บริโภคได้ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 6.3 เก็บตัวอย่างน้ำส่งตรวจห้องปฏิบัติการของหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบ หรือหน่วยงานของเอกชนที่ได้การรับรองเพื่อให้การรับรองคุณภาพของน้ำอย่างน้อยปีละครั้ง	ตรวจพินิจและตรวจเอกสาร
7. การจัดการสิ่งแวดล้อม	7.1 มีวิธีการจัดการของเสีย สิ่งปฏิกูล มูลแกะ น้ำทิ้ง และขยะต่างๆ อย่างถูกวิธี 7.2 จัดการซากแกะอย่างถูกต้องไม่ทำให้เกิดมลภาวะเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม	ตรวจพินิจ

4. คำแนะนำการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มแกะเนื้อ (ภาคผนวก ก)

คำแนะนำการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มแกะเนื้อ มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เกษตรกรใช้เป็นแนวทางปฏิบัติที่ดีของฟาร์มมาตรฐาน เพื่อการผลิตแกะเนื้อสุภาพดี ให้ผลผลิตสูงคุ้มค่าต่อการลงทุน มีคุณภาพ และปลอดภัยต่อผู้บริโภค มีการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการผลิตแกะอย่างยั่งยืน ไม่ทำให้เกิดมลภาวะเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม

ภาคผนวก ก

คำแนะนำการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มแกะเนื้อ

คำแนะนำการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มแกะเนื้อ มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนผู้เลี้ยงแกะเนื้อ และขึ้นทะเบียนฟาร์มแกะเนื้อ กับหน่วยงานที่รับผิดชอบ ใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติที่ดีของฟาร์มมาตรฐาน เพื่อให้ได้การรับรอง โดยมีหลักในการปฏิบัติดังนี้

ก.1 สภาพทั่วไปของฟาร์ม

ก.1.1 ที่ตั้งฟาร์ม

ก.1.1.1 ตั้งอยู่ห่างจากชุมชนเมือง น้ำไม่ท่วม และมีการคมนาคมสะดวก

ก.1.1.2 อยู่ห่างจากแหล่งปนเปื้อนของอันตรายทางกายภาพ เคมี และชีวภาพ ไม่มีมลภาวะเป็นพิษที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและสุขอนามัยของคนและสัตว์

ก.1.1.3 อยู่ห่างจากโรงฆ่าสัตว์ ตลาดนัดค้าสัตว์ เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค

ก.1.2 ลักษณะฟาร์ม

ก.1.2.1 มีการวางผังฟาร์มที่ดี การจัดการพื้นที่สำหรับอาคารสำนักงาน ที่พักอาศัย โรงเรือนเลี้ยงแกะ แปลงหญ้า ถนน และพื้นที่ใช้ประโยชน์ภายในฟาร์ม เป็นสัดส่วนชัดเจน เหมาะสม และสะดวกในการปฏิบัติงาน

ก.1.2.2 มีรั้วรอบฟาร์ม ทางเข้าและออกทางเดียว มีที่ฆ่าทำลายเชื้อโรคยานพาหนะและบุคคลก่อนเข้าและออกจาก

ก.1.2.3 มีโรงเรือนเลี้ยงแกะ และมีพืชอาหารสัตว์เพียงพอกับจำนวนแพะที่เลี้ยง หากมีแปลงหญ้า ควรมีร่มเงากันความร้อน เพื่อให้แกะพักเมื่อปล่อยลงแทะเล็มหญ้าในแปลง

ก.1.2.4 มีแหล่งน้ำสะอาดเพียงพอ และสามารถนำน้ำมาใช้ประโยชน์ภายในฟาร์มได้ตลอดเวลา

ก.1.3 ลักษณะโรงเรือน โรงเรือนเลี้ยงแกะควรมีลักษณะดังนี้

ก.1.3.1 โรงเรือน มีโครงสร้างแข็งแรง มีหลังคากันแดด กันฝน และกันลมแรงได้ และอากาศถ่ายเทได้สะดวก หลังคาควรสูงอย่างน้อย 2.5 m โดยวัดจากพื้นโรงเรือนถึงคานบนระดับเพดาน ภายในโรงเรือนควรกั้นแบ่งเป็นคอก (ความต้องการพื้นที่อยู่อาศัยของแกะประมาณ 1 m² ต่อตัว ควรคัดแกะขนาด

ใกล้เคียงกันรวมฝูงกันประมาณ 10 ตัวต่อคอก เพื่อความสะดวกในการจัดการเลี้ยง) ผนังคอกแกะควรสร้างให้โปร่งมีความสูงไม่ต่ำกว่า 1.5 m เพื่อป้องกันไม่ให้แกะกระโดดหรือปีนข้าม

ก.1.3.2 พื้นโรงเรือนและพื้นคอกต้องแห้ง และสะอาด

ก.1.3.3 มีอ่างใส่น้ำยาฆ่าเชื้อบริเวณทางเข้าและออกโรงเรือน สำหรับผู้ที่ผ่านเข้าและออกจุ่มเท้า เพื่อฆ่าเชื้อโรค ป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรค

ก.1.3.4 อุปกรณ์ที่ใช้ภายในโรงเรือน ต้องปลอดภัยไม่เป็นอันตรายต่อตัวแกะ และผู้เลี้ยง

ก.2 การจัดการฟาร์ม

ก.2.1 การจัดการโรงเรือนและอุปกรณ์ ควรมีโรงเรือนและอุปกรณ์ที่จำเป็น ดังนี้

ก.2.1.1 คอกเลี้ยงแกะ ตามขนาด อายุ และเพศ เช่น คอกแกะเล็ก คอกแกะรุ่น คอกแกะอุมท้อง

ก.2.1.2 คอกคัต สำหรับคัตแยกแกะ

ก.2.1.3 สถานที่เก็บอาหารเลี้ยงแกะ ต้องแยกเป็นสัดส่วน อากาศถ่ายเทได้ดี ไม่อับชื้น มีการจัดการป้องกันไม่ให้สัตว์ที่เป็นพาหะนำโรคเข้าไป ณ สถานที่เก็บอาหาร เพราะอาจทำให้อาหารสัตว์เสื่อมสภาพหรือเสียหายได้

ก.2.1.4 มีสถานที่เก็บเครื่องมือและอุปกรณ์เป็นสัดส่วน สะดวกในการปฏิบัติงาน

ก.2.1.5 อุปกรณ์ให้น้ำต้องสะอาด ที่ให้อาหารต้องแห้งและสะอาด มีจำนวนเพียงพอ

ก.2.1.6 จัดการโรงเรือนและบริเวณโดยรอบให้สะอาด ไม่ให้เป็นแหล่งสะสมหรือเพาะเชื้อโรค แมลง และสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค

ก.2.2 การจัดการฝูง

ก.2.2.1 คัดเลือกและจัดฝูงแกะเนื้อตามขนาด อายุ และเพศ

ก.2.2.2 คัดเลือกหรือจัดหาแกะเนื้อ สำหรับทดแทนพ่อพันธุ์ และแม่พันธุ์

ก.2.2.3 แกะเนื้อที่มีลักษณะไม่ดี พิการ หรือไม่สมบูรณ์ออกจากฝูง หรือในกรณีเลี้ยงพ่อแม่พันธุ์ต้องแกะที่มีลักษณะไม่ตรงตามสายพันธุ์ต้องคัตแยกออกจากฝูง

ก.2.2.4 มีระบบจัดการป้องกันสัตว์ เช่น สุนัข ไม่ให้เข้าไปทำร้ายแกะ

ก.2.3 การจัดการอาหารสัตว์

ก.2.3.1 อาหารที่ใช้เลี้ยงแกะเนื้อ ทั้งอาหารหยาบและอาหารข้น ต้องมีคุณภาพดี มีคุณค่าทางอาหาร และมีเพียงพอกับความต้องการ โดยเฉพาะอาหารข้น (concentrated feed) อาหารสำเร็จรูป ต้องมาจากแหล่งผลิตที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์

ก.2.3.2 ในกรณีผสมอาหารเอง วัตถุดิบที่ใช้ เช่น รำละเอียด ปลายข้าว กากถั่วเหลือง หรือสิ่งเติมในอาหารต้องมีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ก.2.3.3 ตรวจสอบคุณภาพอาหารที่ใช้เลี้ยงแกะเนื้ออย่างสม่ำเสมอ มีการจัดการทางสุขลักษณะที่ดี ถูหรือกระสอบที่ใส่อาหารต้องแห้ง สะอาด ควรเก็บอาหารไว้ในโรงเรือนที่สะอาด มีการระบายถ่ายเทอากาศดี ปราศจากนก หนู แมลง และสัตว์อื่น ๆ ที่จะทำให้อาหารเสียหายหรือเสื่อมคุณภาพ

ก.2.4 การบันทึกข้อมูล (ตัวอย่างแบบบันทึกข้อมูล ภาคผนวก ข)

ก.2.4.1 บันทึกข้อมูลทะเบียนประวัติ ทำหมายเลขประจำตัวเมื่อลูกแกะเกิด บันทึกข้อมูลประจำตัวลงในทะเบียน เช่น หมายเลขประจำตัว เพศ พันธุ์ วันเกิด น้ำหนักแรกเกิด หมายเลขพ่อ หมายเลขแม่ น้ำหนักหย่านม (ข.1)

ก.2.4.2 ในกรณีเป็นฟาร์มพ่อแม่พันธุ์ บันทึกข้อมูลการเจริญเติบโต เช่น น้ำหนักแรกเกิด น้ำหนักหย่านม และข้อมูลการสืบพันธุ์ของแม่พันธุ์ เช่น อายุและน้ำหนักเมื่อเริ่มผสมพันธุ์ ระยะห่างการให้ลูก (ข.2 และ ข.3)

ก.2.4.3 บันทึกข้อมูลการใช้อาหารเลี้ยงแกะเนื้อ เช่น การรับจ่ายอาหาร การใช้อาหาร (ข.4)

ก.2.4.4 บันทึกข้อมูลการรักษาโรค และดูแลสุขภาพ เช่น การรับจ่าย การใช้เวชภัณฑ์และสารเคมี การใช้วัคซีน การถ่ายพยาธิ การรักษาโรค และดูแลสุขภาพ (ข.5, ข.6 และ ข.7)

ก.2.4.5 บันทึกข้อมูลบัญชีฟาร์ม เป็นการทำบัญชีจำนวนสัตว์ภายในฟาร์ม

ก.2.5 คู่มือการจัดการฟาร์มแกะเนื้อ

ผู้เลี้ยงต้องมีคู่มือแสดงรายละเอียด การจัดการฟาร์ม แนวทางการปฏิบัติ การเลี้ยง การจัดการอาหาร การดูแลสุขภาพ การป้องกันและรักษาโรค เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติที่ดีและถูกต้อง

ก.3 การจัดการบุคลากร

ก.3.1 ต้องมีบุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประกอบการฟาร์มแกะเนื้อของหน่วยงานที่รับผิดชอบ ทำหน้าที่ควบคุมการจัดการฟาร์ม การปฏิบัติความเสี่ยง การจัดการอาหาร การสุขาภิบาลฟาร์ม

ก.3.2 มีสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มที่มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่ง และมีใบอนุญาตควบคุมฟาร์มแกะเนื้อ ดูแลด้านการป้องกันโรค รักษาโรค และดูแลการใช้ยา

ก.3.3 มีจำนวนแรงงานพอเพียงกับจำนวนแกะเนื้อที่เลี้ยง

ก.3.4 บุคลากรที่ทำงานในฟาร์มควรได้รับการตรวจสุขภาพเป็นประจำทุกปีอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อป้องกันโรคที่สามารถติดต่อจากคนสู่สัตว์ เช่น วัณโรค เป็นต้น

ก.3.5 มีการพัฒนาบุคลากร โดยการฝึกอบรมให้มีความรู้เกี่ยวกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงานฟาร์มอย่างต่อเนื่อง และให้บันทึกข้อมูลการฝึกอบรมในประวัติบุคลากร (ข.8)

ก.4 การดูแลสุขภาพ และสุขอนามัยสัตว์

ก.4.1 การป้องกัน และควบคุมโรค

ก.4.1.1 มีการจัดการทางสุขลักษณะที่ดีภายในฟาร์ม เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งสะสมเชื้อโรค โดยฉีดพ่นยาฆ่าเชื้อ สารป้องกันกำจัดแมลง ทำความสะอาดโรงเรือน อุปกรณ์ และบริเวณโดยรอบ ตามระยะเวลาที่เหมาะสม

ก.4.1.2 สร้างภูมิคุ้มกันโรคตามโปรแกรมที่กำหนด การใช้วัคซีนโรคปากเท้าเปื่อย รวมทั้งการกำจัดพยาธิภายในและภายนอก กรณีที่เกิดโรคระบาดให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมโรคระบาดสัตว์

ก.4.1.3 ตรวจโรคแกะที่อาจติดต่อจากสัตว์สู่คนเป็นประจำอย่างน้อยปีละครั้ง โดยเฉพาะ โรคแท้งติดต่อ (Brucellosis) และโรคมงคัลลอสพิซเทียม (Meloidosis)

ก.4.2 การป้องกันและรักษาโรค ต้องอยู่ในความดูแลของสัตวแพทย์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากสัตวแพทย์

ก.4.3 การใช้ยา ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดการใช้ยาสำหรับสัตว์ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก. 7001) และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ก.5 การจัดการสวัสดิภาพสัตว์

โดยปฏิบัติตามระเบียบกรมปศุสัตว์ว่าด้วยการคุ้มครองและดูแลสวัสดิภาพสัตว์ ณ สถานที่เลี้ยง ดังนี้

ก.5.1 ผู้เลี้ยงต้องทำการตรวจสอบฝูงแกะอย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง เพื่อให้มั่นใจได้ว่าแกะมีสุขภาพดี

ก.5.2 ภายในโรงเรือนต้องสะอาด ถูกสุขลักษณะ จัดการพื้นที่ให้เหมาะสมกับจำนวนแกะที่เลี้ยง

ก.5.3 ต้องดูแลแกะให้ได้รับอาหารอย่างทั่วถึง มีการเจริญเติบโตตามลักษณะของสายพันธุ์

ก.5.4 การจัดการดูแลแกะที่ได้รับบาดเจ็บ ป่วย หรือพิการควรได้รับการรักษาอย่างรีบด่วน ในกรณี
ที่พิจารณาแล้ว เห็นว่าไม่สมควรรักษา ให้รับทำลายทันที เพื่อไม่ให้ทุกข์ทรมาน

ก.6 การจัดการระบบน้ำ

ก.6.1 มีวิธีการจัดการระบบน้ำที่ดีเพื่อนำน้ำจากแหล่งน้ำมาใช้ในฟาร์ม มีวิธีการจัดการที่ถูกต้อง
เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ และดูแลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ได้น้ำที่สะอาด ปลอดภัย และสามารถนำน้ำมา
ใช้ประโยชน์ในฟาร์มได้ตลอดเวลา

ก.6.2 น้ำที่ใช้ภายในฟาร์มต้องสะอาด ปลอดภัย ไม่เป็นอันตรายต่อแกะ และผู้เลี้ยง สำหรับน้ำดื่มต้องมี
คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานน้ำที่ใช้บริโภคได้ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ก.6.3 เก็บตัวอย่างน้ำส่งตรวจห้องปฏิบัติการของหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบ หรือหน่วยงานของ
เอกชนที่ได้รับการรับรอง เพื่อให้การรับรองคุณภาพของน้ำอย่างน้อยปีละครั้ง

ก.7 การจัดการสิ่งแวดล้อม

ก.7.1 ให้มีวิธีการจัดการของเสีย สิ่งปฏิกูล มูลแกะ น้ำทิ้ง และขยะต่าง ๆ ต้องผ่านการจัดการที่
เหมาะสม ไม่ก่อให้เกิดกลิ่นที่ไม่พึงประสงค์ หรือก่อความรำคาญต่อผู้ที่อาศัยอยู่ข้างเคียง และไม่
ก่อให้เกิดมลภาวะเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม

ก.7.2 การจัดการซากแกะ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสัตวแพทย์ ในกรณีทำลาย ให้ฝังไว้ใต้ระดับผิวดิน
ไม่น้อยกว่า 50 cm ใช้ยาฆ่าเชื้อโรคราด หรือใช้ปูนขาวโรยให้ทั่ว กลบดินปิดปากหลุม แล้วพูนดินกลบ
หลุมเหนือระดับผิวดินไม่น้อยกว่า 50 cm หรือตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด

.....

ภาคผนวก ข (ตัวอย่างแบบบันทึกข้อมูลประจำฟาร์ม)

ข.1 แบบบันทึกข้อมูลทะเบียนประวัติแกะเนื้อ

ชื่อฟาร์ม เลขทะเบียนฟาร์ม สัญลักษณ์/เครื่องหมายฟาร์ม.....ชื่อเจ้าของฟาร์ม
ที่ตั้งฟาร์มเลขที่..... ถนน..... ตำบลอำเภอจังหวัด

ลำดับที่	หมายเลขประจำตัว	เพศ	พันธุ์	วัน เดือน ปีเกิด	น้ำหนักแรกเกิด (กิโลกรัม)	หมายเลขพ่อ	หมายเลขแม่	วัน เดือน ปีหย่านม	น้ำหนักหย่านม (กิโลกรัม)	หมายเหตุ

ผู้บันทึก

ข.2 แบบบันทึกข้อมูลการเจริญเติบโต (ฟาร์มพ่อแม่พันธุ์)

หมายเลขประจำตัว..... เพศ..... พันธุ์.....หมายเลขพ่อ.....หมายเลขแม่.....

น้ำหนักแรกเกิด (กิโลกรัม) วัน เดือน ปี	น้ำหนักหย่านม (กิโลกรัม) วัน เดือน ปี	น้ำหนัก 1 ปี (กิโลกรัม) วัน เดือน ปี	อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย/วัน	หมายเหตุ

ข.3 แบบบันทึกข้อมูลการสืบพันธุ์ของแม่พันธุ์

หมายเลขประจำตัว..... พันธุ์หมายเลขพ่อ.....หมายเลขแม่.....

ผสม ครั้งที่	วัน เดือน ปี ที่ผสมพันธุ์	พ่อพันธุ์ ที่ใช้ผสม	อายุ เมื่อผสมพันธุ์	น้ำหนัก เมื่อผสมพันธุ์	กำหนดวัน คลอด	ลูกที่เกิด			หมายเหตุ
						วัน เดือน ปี	หมายเลข	เพศ	

ข.4 แบบบันทึกการใช้อาหารเลี้ยงแกะเนื้อ

ชื่อฟาร์มเลขทะเบียนฟาร์มสัญลักษณ์/เครื่องหมายฟาร์ม.....ชื่อเจ้าของฟาร์ม

ลำดับที่	ชนิดอาหาร	จำนวนที่ซื้อ (กิโลกรัม) วัน เดือน ปี	จำนวนที่ใช้ (กิโลกรัม) วัน เดือน ปี	คงเหลือ (กิโลกรัม) วัน เดือน ปี	หมายเหตุ

ภาคผนวก ค

หน่วย

หน่วยและสัญลักษณ์ที่ใช้ในมาตรฐานฯ นี้และหน่วยที่ SI (International System of Units หรือ *Le Systeme International d'Unites*; SI) ยอมรับให้ใช้ได้ มีดังนี้

ปริมาณ	ชื่อหน่วย	สัญลักษณ์หน่วย SI
มวล	กรัม (gram)	g
	กิโลกรัม(kilogram)	kg
ความยาว	เมตร(meter)	m
	เซนติเมตร (centimeter)	cm
พื้นที่	ตารางเมตร (square meter)	m ²
	ตารางเซนติเมตร (square centimeter)	cm ²
อุณหภูมิ	องศาเซลเซียส (degree Celsius)	°C